

Sygn. akt I ACa 657/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Marzanna Góral

Sędzia SA Roman Dziczek /spr./

Sędzia SO del. Joanna Staszewska

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Twardo

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko Krajowemu Związkowi Rewizyjnemu Spółdzielni (...) w W.

o ustalenie nieważności uchwały ewentualnie o jej uchylenie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 20 lutego 2013 r., sygn. akt I C 818/12

oddala apelację.

Sygn. akt I ACa 657/13

UZASADNIENIE

Powód – Z. B. wniósł o stwierdzenie nieważności ewentualnie o uchylenie uchwały rady nadzorczej (dalej – Rada Nadzorcza) nr (...) z dnia 21 grudnia 2011 r. Związku Rewizyjnego Spółdzielni (...) w W. (dalej – Związek Rewizyjny) w sprawie zawieszenia go w czynnościach członka Rady Nadzorczej. Wskazał, że doszło przy jej podjęciu do naruszenia art. 44 i art. 56 § 3 i 4 prawa spółdzielczego.

Związek Rewizyjny wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił, że uchwała Rady Nadzorczej nr (...) z dnia 21 grudnia 2011r. jest nieważna oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd ten ustalił, że powód jest członkiem Rady Nadzorczej, a nadto jest Przewodniczącym Rady Nadzorczej Spółdzielni Gminnych (...) w L., prezesem zarządu Spółdzielni Rolniczo – Handlowej (...) w Z. oraz członkiem zarządu Handlowo – Usługowej Spółdzielni Osób (...) w W.; te ostatnie spółdzielnie są zrzeszone w Krajowym Związku Rewizyjnym Spółdzielni (...) w W..

W dniu 21 grudnia 2011 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr(...)w sprawie zawieszenia Z. B. w czynnościach członka Rady Nadzorczej do czasu podjęcia ostatecznej decyzji o jego członkostwie w R. przez najbliższy Zjazd Delegatów Związku Rewizyjnego. W jej uzasadnieniu stwierdziła, że powód bierze udział jako strona przeciwna w

postępowaniach sądowych dotyczących spraw majątkowych Związku Rewizyjnego i nie może obiektywnie sprawować kontroli i nadzoru nad działalnością Związku Rewizyjnego; odwołała się do dyspozycji art. 44 i 56 § 3 i 4 prawa spółdzielczego uznając, że powód reprezentuje konkurencyjne interesy innych podmiotów, sprzeczne z interesami Związku Rewizyjnego i nie daje rękojmi należytego wykonywania powierzonych mu czynności.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy przywołał treść art. 189 k.p.c. i uznał, że powód ma interes prawny w żądaniu stwierdzenia nieważności uchwały o jego zawieszeniu w prawach członka Rady Nadzorczej. Jednocześnie Sąd ten nie podzielił zarzutu pozwanego, że powód nie może skarżyć przedmiotowej uchwały przed wyczerpaniem postępowania wewnątrzspółdzielczego. Odwołując się do dyspozycji art. 24 § 6 pkt 2 oraz art. 257 § 1 zd. 2 prawa spółdzielczego wskazał, że art. 42 prawa spółdzielczego ma w sprawie odpowiednie zastosowanie co oznacza, że istnieje możliwość ustalenia nieistnienia, stwierdzenia nieważności bądź uchylenia każdej uchwały Rady Nadzorczej Związku. Natomiast art. 42 § 2 prawa spółdzielczego (SO omyłkowo wskazał § 1) przewiduje, że uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna. Za nie do przyjęcia uznał akceptację braku kontroli sądowej uchwały Rady Nadzorczej przez przyzmat naruszenia art. 56 § 4 prawa spółdzielczego w sytuacji, gdy zwyczajny zjazd delegatów odbywa się raz na dwa lata, a do tego czasu członek rady jest pozbawiony praw związanych z członkostwem w tym organie.

Sąd pierwszej instancji przywołał art. 53 § 3 i 4 prawa spółdzielczego i zauważył, że podnoszone dopiero na etapie postępowania sądowego okoliczności, które nie były powoływane w treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały, nie mogły stanowić podstawy zarzutu dotyczącego zakazu konkurencji. Co prawda powód przyznał, że brał udział w postępowaniach sądowych, lecz udział taki sam w sobie nie oznacza naruszenia zakazu konkurencji. Strona pozwana powinna wykazać, że poprzez taki udział dochodziło istotnie do naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 56 § 3 prawa spółdzielczego. Tymczasem pozwana nie podjęła inicjatywy dowodowej w tym zakresie, co skutkowało uznaniem, że uchwała została podjęta bez podstawy prawnej i jest nieważna w świetle art. 42 § 2 prawa spółdzielczego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zarzucając Sądowi pierwszej instancji naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 257 § 1 zd. 2 prawa spółdzielczego poprzez uznanie, że odpowiednie stosowanie art. 42 tego prawa dotyczy wszystkich uchwał Związku Rewizyjnego oraz art. 56 § 4 prawa spółdzielczego poprzez jego zastosowanie przed oceną odwołania w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym o uchylenie przedmiotowej uchwały. Wniosła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa wobec jego przedwczesności ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

W prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, którego strona pozwana nie kwestionowała w apelacji, zachodziły podstawy do stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały Rady Nadzorczej z 21 grudnia 2011 r.

Na wstępie podnieść należy, że pozwana nie kwestionowała także w apelacji zastosowania art. 189 k.p.c., w tym nie podnosiła zarzutu wadliwej oceny przez Sąd pierwszej instancji, że powód dysponował interesem prawnym w żądaniu ustalenia nieważności uchwały (...)

W istocie spór sprowadzał się do tego, czy w sprawie miał (mógł mieć) odpowiednie zastosowanie art. 42 prawa spółdzielczego poprzez odesłanie z art. 257 § 1 zd. 2 prawa spółdzielczego.

Ten ostatni przepis stanowi, że przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio również do uchwał rady związku. Jego treść, podobnie jak treść samego art. 42 prawa spółdzielczego, nie zawiera żadnych ograniczeń przedmiotowych, co pozwala uznać, że odesłanie to obejmuje wszelkie uchwały Rady Nadzorczej Związku Rewizyjnego, w tym te odnoszące się do zawieszenia członka Rady w jego prawach.

Gwoli przypomnienia dorobku judykatury wskazać należy, że w wyroku

Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 września 2005 r. (I ACa 170/05, Apel.-W-wa 2006/2/20) potwierdzono, że odesłanie do art. 42 prawa spółdzielczego odnosi się wszelkich uchwał zastrzeżonych dla rady związku.

W obowiązującym zaś od 22 lipca 2005 r. brzmieniu art. 42 prawa spółdzielczego, stwierdzenie nieważności, o którym mowa w § 2 tego przepisu, następuje w ramach powództwa o ustalenie nieważności uchwały (art. 189 k.p.c. w zw. z art. 42 ust. 2 prawa spółdzielczego) – por. m.in. wyrok SN z dnia 14 lipca 2006 r. (II CSK 71/06, OSP 2007/10/118). W przypadku zaś, gdy przepis szczególny nie zawiera odesłania do art. 42 prawa spółdzielczego, stwierdzenie nieważności czynności (uchwał) innych organów spółdzielni – zarządu, rady nadzorczej, następuje w trybie art. 58 k.c. i art. 189 k.p.c. (por. wyrok SN z dnia 18 marca 2010 r., V CSK 260/09, LEX nr 589842, odpowiednio – uchwała SN z 18 września 2013 r., III CZP 13/13, Biul. SN 10/2013).

Reasumując: Sąd Okręgowy nie naruszył powołanych w apelacji przepisów prawa materialnego w procesie ich wykładni jak i zastosowania.

Z tych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.